

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 2 грудня 2020 року)

Полтава
2020

**ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСПІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ» (ПУЕТ)
Кафедра міжнародної економіки та
міжнародних економічних відносин**

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 2 грудня 2020 року)

За загальною редакцією В. Ю. Стрілець

**Полтава
ПУЕТ
2020**

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.92-044.992](082)
А43

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» заборонено

Редакційна колегія:

В. Ю. Стрілець, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі».

Актуальні проблеми теорії та практики міжнародних економічних відносин в умовах глобальної трансформації: матеріали наукової конференції студентів та молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини (м. Полтава, 2 грудня 2020 р.) / за заг. ред. В. Ю. Стрілець. – Полтава : ПУЕТ, 2020. – 72 с. – 1 електрон. опт. диск (CD-R).

ISBN 978-966-184-391-1

У матеріалах наукової конференції представлені дослідження студентів та молодих учених спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини з актуальних проблем міжнародних економічних відносин.

УДК 33(100):167.1-021.412]:339.92-044.992](082)

Для студентів ВНЗ, аспірантів, викладачів.

*Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.
За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.*

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і
торгівлі», 2020

ISBN 978-966-184-391-1

ЗМІСТ

<i>Бакушина В. В., Артеменко І. А.</i> Особливості управління персоналом міжнародних компаній.....	5
<i>Гапон К. Т., Артеменко І. А.</i> Стратегії міжнародного маркетингу ТНК	8
<i>Доля Л. І., Артеменко А. В.</i> ТНК у системі сучасного міжнародного бізнесу (на матеріалах «McDonald's Corporation»).....	12
<i>Капліна С. І., Артеменко А. В.</i> Рушійні сили та фактори глобалізації світової економіки.....	15
<i>Корнійчук Є. Ю., Стрілець В. Ю.</i> Мотивація як інструмент управління трудовими ресурсами	19
<i>Мамедалиев А. А., Флегантова А. Л.</i> Проблемы повышения международной конкурентоспособности предприятий Украины в условиях глобализации	22
<i>Бесчетнікова Д. Д., Артеменко А. В.</i> Сучасна євроінтеграційна стратегія України.....	26
<i>Білокіз М. Б., Стрілець В. Ю.</i> Роль фінансово-кредитних інститутів в становленні української економіки	29
<i>Капустянська Б. Д., Франко Л. С.</i> Розвиток міжнародного туризму.....	34
<i>Козякова А. М., Клименко В. І.</i> Вплив глобалізації на діяльність транснаціональних корпорацій на систему становлення міжнародного бізнесу.....	38
<i>Коробко А. В., Туль С. І.</i> Діджиталізація міжнародної торгівлі: особливості та мегатренди	41
<i>Любищенко М. М., Артеменко І. А.</i> Іноземне інвестування як стратегічний чинник розвитку економіки України	44
<i>Мартинова О. В., Артеменко А. В.</i> Транснаціональні корпорації як рушійні сили процесу економічної глобалізації	47
<i>Олексенко А. В., Артеменко І. А.</i> Роль бренду у формуванні та реалізації маркетингової діяльності компанії «APPLE, INC.»	49
<i>Підгорна К. О., Франко Л. С.</i> Розвиток компанії Amadeus IT Group, S.A. в умовах пандемії	53

ІНОЗЕМНЕ ІНВЕСТУВАННЯ ЯК СТРАТЕГІЧНИЙ ЧИННИК РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

М. М. Любименко, бакалавр спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини», освітньої програми «Міжнародний бізнес»

І. А. Артеменко, к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник

Анотація. В статті розглядається процес іноземного інвестування в економіку України як чинника її зростання.

Ключові слова: інвестиції, пряме іноземне інвестування, чинники економічного зростання, іноземний капітал.

FOREIGN INVESTMENT AS A STRATEGIC FACTOR OF UKRAINE'S ECONOMY DEVELOPMENT

Abstract. This article describes the situation of foreign investment, as well as the strategic component that can be provided in Ukraine through foreign investment. Modern economic approaches to the interpretation of investments are given, as well as an assessment for the restructuring of the economy.

Keywords: investment, foreign direct investment, economic growth factor, foreign capital.

Постановка проблеми. Економіка України зараз перебуває в складній економічній ситуації, яка зберігає тенденції до погіршення внаслідок політичної нестабільності та військових операцій на сході України.

Долучення іноземних інвестицій надало б Україні ряду вигод, головними з яких є покращення платіжного балансу; адаптація до нових технологій та ноу-хау; доцільне та комплексне використання ресурсів; підвищення рівня експортного потенціалу, а також зменшення показників залежності від імпорту; створення соціально-економічного ефекту (ріст рівня зайнятості, розбудови соціальної інфраструктури і т. д.).

Аналіз основних досліджень і публікацій. Питанням залучення іноземного капіталу в економіку України присвячені праці таких вчених: Кадеєва М. І, Коваленко О. В., Кудрик Г. П., Леус М. М., Петренко І. С., Тесля І. В. та ін. Однак нині постає необхідність аналізу сучасних тенденцій прямих іноземних інвестицій в економіку нашої країни, визначення чинників їх впливу на рівень інвестиційного клімату та перспектив активізації інвестиційного процесу в державі, визначення іноземного інвестування як чинника стабілізації та розвитку вітчизняної економіки, підвищення її конкурентоспроможності на світовому ринку.

Формулювання мети. Метою статті є дослідження сутності прямого іноземного інвестування як важливого чинника процесу економічного зростання України.

Виклад основного матеріалу дослідження. Прагнення переходу національної економіки до конкурентоспроможної моделі обумовлює потребу у співробітництві зі світовою системою господарювання, у якій іноземні інвестиції є важливим економічним важелем. Процес створення відкритої, орієнтованої на експорт моделі економіки України дуже залежить від рівня активності іноземних інвесторів, інтенсивності міжнародного руху капіталів та поділу праці.

Сучасні економічні підходи щодо трактування сутності прямих іноземних інвестицій та результати світової практики переконують, що без правильного залучення іноземного капіталу дуже мало ймовірно досягти структурної перебудови економіки, скорочення технологічної відсталості, а також забезпечити конкурентоздатність вітчизняної продукції у рамках світового ринку. Ось чому прямі іноземні інвестиції це один із чинників, які є гарантами економічного зростання та розвитку країни в цілому.

Надходження іноземного капіталу зумовлює такі позитивні макроекономічні зрушення: посилення конкуренції між виробниками, за рахунок чого зростає ефективність виробництва та виробничі потужності країни; трансфер сучасних технологій та модернізація економіки на більш високому техніко-технологічному рівні; розвиток експортного потенціалу та просування українського товаровиробника на міжнародні ринки за рахунок досвіду роботи на них іноземних інвесторів; покращення платіжного балансу за рахунок збільшення обсягів бюджетних асигнувань у вигляді податків, які сплачують іноземні інвестори; активізація процесів інтеграції України в міжнародний бізнес за рахунок створення стратегічних альянсів між українськими та іноземними підприємствами.

Таким чином, іноземні інвестиції приносять не лише прибуток інвестору, а й розширення міжнародного співробітництва та соціальний ефект у вигляді зростання доходів населення, що призводить до активізації платоспроможного попиту та забезпечує ланцюгову реакцію позитивних змін в національній економіці.

Для підвищення дієздатності механізмів забезпечення інвестиційного клімату та нарощування конкурентоспроможності вітчизняної економіки необхідно здійснити низку першочергових заходів, таких як:

– раціональний галузевий та регіональний розподіл іноземних надходжень для рівномірного економічного розвитку регіонів та галузей економіки;

– забезпечити усунення бар'єрів для інвестування у сфері АПК, оскільки за прогнозом ЄБРР більше 20 міжнародних компаній протягом найближчих трьох років готові вкласти в аграрний сектор України до € 2,5 млрд;

– удосконалити механізми державно-приватного партнерства, спрямовані на впровадження програм спільного фінансування проєктів, зокрема у сфері логістики АПК;

– надати законодавчу підтримку, як базис для розвитку спільних підприємств (відштовхуючись від китайської схеми), завдяки якій володіння контрольним пакетом акцій переходить до підприємства з української сторони, приблизно через 5–7 років українській стороні мають належати близько 75 % акцій, а прогнози через 10–12 років гарантують, що спільне підприємство стане українським в повній мірі [3];

– підтримка необхідного рівня соціального забезпечення, державної допомоги та зайнятості населення як чинників, що сприяють покращенню бізнес-середовищу.

Процес реалізації зазначених заходів зможе позитивно впливати на показники росту з боку інвестиційної привабливості вітчизняної економіки, а також активізації невикористаного інвестиційного потенціалу, що в перспективі призведе до стабілізації та розвитку економіки України.

Висновки. Проведене дослідження інвестиційних процесів в економіці України надало можливість відзначити, що прямі іноземні інвестиції є вагомим чинником, який впливає на темпи економічного зростання та розвиток країни в цілому, оскільки є передумовою розширення міжнародного співробітництва та створення соціального ефекту у вигляді зростання доходів населення.

Як показує досвід, іноземні інвестиції приносять не лише прибуток інвестору, але й розширення міжнародного співробітництва та збільшення соціального ефекту в країні у вигляді зростання доходів населення, що призводить до активізації платоспроможного попиту та забезпечує ланцюгову реакцію позитивних змін в національній економіці. Україна потребує активізації її наявного інвестиційного потенціалу завдяки створенню певних умов для інвестування.

Для цього Україні необхідно здійснити ряд заходів щодо зміни інвестиційної політики, поліпшення загального бізнес-клімату та режимів конкуренції, а також зростання надходжень іноземного капіталу для розвитку вітчизняної економіки. Перспективами подальших наукових досліджень може бути розробка стратегії залучення іноземного капіталу у розвиток АПК України з метою розвитку національної економіки та розширення міжнародного співробітництва.

Список використаних джерел

1. Кадеєва І. В. Прямі іноземні інвестиції як фактор становлення інноваційної економіки в Україні / І. В. Кадеєва // Зб. наук. пр. Харківського національного педагогічного університету імені Г. С. Сковороди. Економіка. – 2014. – № 14. – С. 193–199.
2. Коваленко О. В., Тимофєєва К. Пріоритетні напрямки іноземного інвестування в Україні [Електронний ресурс] // Запорізька державна інженерна академія. – Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_1_078.pdf. – Назва з екрана.
3. Кудрик Г. П. Роль іноземних інвестицій у фінансуванні інноваційного процесу в Україні [Електронний ресурс] // Інтелект–портал. – Режим доступу: <http://nauka.zinet.info/1/kudrik.php>. – Назва з екрана.
4. Леус М. М. Суть та класифікація іноземних інвестицій [Електронний ресурс] // Видавництво Львівської Політехніки. – Режим доступу: http://vlp.com.ua/files/27_17.pdf. – Назва з екрана.
5. Реверчук С. К. Інвестологія: наука про інвестування : [навч. посіб.] / С. К. Реверчук, Н. Й. Реверчук, І. Г. Скоморович [та ін.]. – Атіка, 2001. – 264 с.
6. Рогач О. І. Міжнародні інвестиції: Теорія та практика бізнесу транснаціональних корпорацій : [підручник] / О. І. Рогач. – Київ : Либідь, 2005. – 720 с.
7. Петренко І. С. Інвестиції зовнішньоекономічної діяльності України : [стат. зб.] / І. С. Петренко. – Державна служба статистики України, 2015 р.
8. Тесля С. М. Прямі іноземні інвестиції як економічна категорія, їх суть та класифікація / С. М. Тесля // Науковий вісник НЛТУ України. – 2009. – № 19.3. – С. 131–139.

ТРАНСНАЦІОНАЛЬНІ КОРПОРАЦІЇ ЯК РУШІЙНІ СИЛИ ПРОЦЕСУ ЕКОНОМІЧНОЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

О. В. Мартинова, студентка 4 курсу спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини освітня програма «Міжнародний бізнес» за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти

А. В. Артеменко, к. е. н., доцент кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин – науковий керівник

Анотація. Стаття присвячена дослідженню ролі і аналізу впливу транснаціональних корпорацій на процес економічної глобалізації.

Ключові слова: транснаціональні корпорації, міжнародний бізнес, економічна глобалізація, міжнародні економічні відносини.

MULTINATIONAL CORPORATIONS AS THE DRIVING FORCE OF ECONOMIC GLOBALIZATION

Abstract. The article is devoted to the study of the role and analysis of the influence of multinational corporations on the process of economic globalization.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИКИ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

МАТЕРІАЛИ

наукової конференції студентів та молодих учених
спеціальності 292 Міжнародні економічні відносини

(м. Полтава, 2 грудня 2020 року)

Головний редактор *М. П. Гречук*
Комп'ютерне верстання *О. С. Корніліч*

Формат 60×84/16. Ум. друк. арк. 4,2.
Зам. № 149/1885.

Видавець і виготовлювач
Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«Полтавський університет економіки і торгівлі»,
к. 115, вул. Коваля, 3, м. Полтава, 36014; ☎(0532) 50-24-81

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців, виготівників і
розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 3827 від 08.07.2010 р.